

Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain
mukainen päivä- ja työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta – Palvelukuvaus ja nykyinen toimintamalli

- Palvelutarpeen arviointi ja päätös kuntouttavasta työtoiminnasta ja sosiaalihuoltolain mukaisesta päivä- ja työtoiminnasta tehdään laaja-alaisen sote-keskuksen aikuisten sosiaalipalveluissa asiakkaan yksilölliseen palvelutarpeeseen perustuen.
- Kuntouttavalla työtoiminnalla pyritään parantamaan asiakkaan työmarkkinaedellytyksiä ja edistämään mahdollisuuksia osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun. Tavoitteena on ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn, vahvistaa asiakkaan elämänhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä sekä ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään 4-8 tuntia 1-4 päivänä viikossa 3-24 kuukauden ajan. Toiminta voi olla yksilöllistä tai ryhmämuotoista.
- Sosiaalihuoltolain mukaista päivä- ja työtoimintaa järjestetään henkilölle, jolla ei ole vielä mahdollisuutta osallistua työhön. Työtoiminnassa olevan asiakkaan toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin. Päivätoiminnassa oleva asiakas voi olla myös työtön. Päivä- ja työtoiminnan laajuus määrittyy kunkin asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti.
- Kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa järjestetään omassa palvelutoiminnassa ja ostopalveluna.
- Sosiaalihuoltolain mukaista päivätoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta järjestetään omana toimintana.
- Hyvinvointialueen oman palvelutuotannon toimipisteet sijaitsevat 18 kunnan alueella. Näissä toimipisteissä tuotetaan myös sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa asiakastarpeiden mukaisesti.

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntouttavan työtoiminnan yksiköt, joissa toteutetaan myös sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jalkautuvat palvelut: kuntouttavan toiminnan ohjaajat liikkuvat paikkakunnalta toiselle
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei sähköisiä palveluita

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT, KÄYNNIT JA ASIAKKAAT

	Kuntouttava työtoiminta (tilanne 11/2023)	SHL työtoiminta
Asiakkaat / oma tuotanto, hlöä (osuus kokonaismäärästä)	344 (19%)	50 (21%)
Asiakkaat / ostopalvelut, hlöä (osuus kokonaismäärästä)	1 435 (81%)	190 (79%)
Yhteensä , hlö	1 779	240

TUNNUSLUVUT, HENKILÖSTÖ

	Ohjaajat	Muut
Henkilöstö, htv	28	2

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminta pääsääntöisesti kivijalassa 100%
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Ei ole
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Ei ole

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta – Palveluiden kehittämisen tavoitetila

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSET

Järjestämisen linjaukset ohjaavat palveluiden kehittämisen suunnittelua, mm.:

- *Hyvinvointialueen palveluita suunnataan alueen arvioituun palvelutarpeeseen ja väestörakenteeseen sekä tutkittuun tietoon ja suosituksiin perustuen. Palvelutarpeeseen vastataan ihmislähtöisesti hyödyntäen myös sähköisiä, liikkuvia sekä kotiin vietäviä palveluja.*

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tavoitteet palveluverkon uudistamiselle

- 1 Varhaisen vaiheen palveluiden (päivätoiminta, sosiaalinen kuntoutus) laajentamisen tarve, jotta raskaampien palveluiden tarve saadaan vähenemään esim. asumispalveluissa
- 2 Ryhmämuotoisen toiminnan laajentaminen tarpeen mukaisesti maakunnan alueelle
- 3 Kuntouttavan työtoiminnan paikkojen lisääminen yksilölliseen työtoimintaan
- 4 Päivä- ja työtoiminnan asianmukaiset ja toimivat tilat

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta – Perustelut muutosehdotuksille

	Nykyisen toiminnan haasteet ja tarpeet palveluverkon kehittämiseksi	Perustelut tavoitetilalle ja muutosehdotuksille
Asiakasnäkökulma (saatavuus, saavutettavuus, palvelutarve, palvelukanavat, toimintatavat) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään lähipalveluna, johon asiakkaan on helppo tulla ✓ Omassa tuotannossa toimintaa järjestetty asiakkaan kotikuntaan siten, että työntekijä tulee toisesta toimipisteestä aloittamaan uuden ryhmän (työntekijä liikkuu, kun asiakas ei pysty) X Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoimintaa järjestäviä yksiköitä omana tuotantona ainoastaan kolmen kunnan alueella X Pienissä yksiköissä omassa tuotannossa yksin työskentelyä: kun työntekijä on pois, asiakkaiden toimintapäivät peruuntuva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoimintaa laajennettu aktiivisesti vuoden 2023 aikana sosiaalityöstä tulleiden tarpeiden mukaisesti X Tarve lisätä päivätoimintaa, lisää myös tila- ja henkilöstötarvetta
Henkilöstönäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Moniammatillinen ja ammattitaitoinen henkilöstö, vahvaa verkostotyön osaamista ✓ Henkilöstön joustavuus ja valmius liikkua laajemmalla alueella ✓ Henkilöstön pysyvyys X Pienten yksiköiden yksintyöskentely työturvallisuusriski X Pitkät välimatkat yksiköiden välillä (liikkuvat työntekijät) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kiertävän ryhmätoiminnan kehittäminen X Henkilöstön työmatkat pitenevät
Tuottavuus- / kustannusnäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> X Pienten yksiköiden kannattavuus, asiakas- ja työntekijämäärä vähäinen, mutta kiinteät kulut pysyvät samana X Palvelut tuotetaan pääosin ostopalveluna 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oman toiminnan kustannustehokas lisääminen ✓ Sähköisenä palveluna etäryhmätoimintaa osana palvelua
Tilat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tilojen yhteiskäyttö toimintakeskuksissa X Huonokuntoisia ja toimintaan nähden suuria vuokratiloja omassa tuotannossa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ryhmämuotoisen toiminnan lisääminen ei aiheuta lisäkustannuksia, jos toiminnalle löydetään tilat nykyisistä toimipisteistä ✓ Uuden toiminnan yhdistäminen olemassa oleviin tiloihin X Uusien tilojen kustannukset
Muut huomiot 		

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta – Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

- Kuntouttavan työtoiminnan tilojen kunnon arviointi ja huonokuntoisten tilojen korvaaminen ajanmukaisilla tiloilla
- Kiertävän ryhmämuotoisen toiminnan kehittäminen
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminnan laajeneminen asiakkaiden palvelutarpeen mukaisille paikkakunnille
- Varhaisen vaiheen palveluiden lisääminen vähentää raskaampien palveluiden tarvetta, päiväaikainen toiminta tukee asiakasta myös asumisen asioissa
- Päihteitä ongelmallisesti käyttävien päiväkeskustoiminnan laajentaminen yhteistyössä paikallisten järjestötoimijoiden kanssa